

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Az indemnítási vita

Gaál Gaszton elnök az ülést 10 órakor nyitja meg.

A Ház harmadszori olvasásában is elfogadja a testnevelésről szóló törvényjavaslatot.

Ezután áttérnek az indemnítási törvényjavaslat felett megindult vitára.

Szterényi József báró a pénzügyminiszter expozéjával és az indemnítással kíván foglalkozni. Melegen üdvözlí Kállay Tibor pénzügyminisztert, aki a tisztviselői osztály legalacsonyabb fokáról az államhatalom egyik legmagasabb méltóságára emelkedett, Kállay Tibor pénzügyminiszter pusztán realitás alapján állva, a való életet, az ország pénzügyi helyzetének rideg képét tárta elő. Biztosítja a pénzügyminisztert, hogy ama törekvésben, amellyel az ország pénzügyeit akarja rendbehozni, az ő részéről a legmesszebbmenő támogatásban fogja részesíteni.

Csak röviden kíván az expozéval foglalkozni.

Hozzászól annál is inkább, mivel a pénzügyminiszter beszédében azt az álláspontot képviseli, amelyet ő már két év óta hirdet. A pénzügyi expozében a pénzügyminiszter azt az álláspontot foglalja el, hogy a **takarékosságot** fel kell venni a programba. A takarékoság mindnyájunkra nézve egyformán kötelező. Sajnálatos látja azonban, hogy az államháztartásban mégis nagyban folyik a pazarlás. Hivatkozik Franciaországra, Németországra, ahol igen nagy fontosságot tulajdonítanak a takarékoságnak. A pénzügyminiszternek azt a tervét, hogy az egyenes adókat, az állandó évi adókat emelni kívánja az államháztartás bevételeinek fokozására, nagyon helyesli. Megvan győződve arról, hogy a pénzügyminiszter programja megnyugvást fog kelteni az országban és így a komoly gazdasági munka meg fog indulni abban a tudatban, hogy meglepetésektől nem kell tartani.

Népszavazás és munkaalkalmak teremtése

Igen öröndetes haladásnak tartja a miniszterelnök részéről, hogy felkarolta a munkakérdést és azt programjának mindjárt komlokerébe állította. Nagyon fontos a belső béke és rend, valamint a nyugalom helyreállításának szempontjából is ezen kérdés megoldása. Igen örül annak, hogy a kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy meg kell szüntetni azt az állapotot, amely eddig fennállott a munkássággal szemben, mert a polgári és munkás társadalom között különbségeket tenni nem lehet. Olyan helyzetet kell teremteni, hogy a munkások is olyan polgári jogokat élvezzenek, mint a polgári társadalom egyéb szervezetei. Nagy kár, hogy a kormány régen nem volt már ezen az állásponton. Hivatkozik Apponyi Albert grófnak külföldi útján szerzett tapasztalataira abban az irányban, hogy mily nagy jelentősége lett volna annak, ha a népszövetségben a munkásság érdekeltségei is megjelenhettek volna. Nemzeti érdekből lehetővé kell ezt tenni. A betegségyező pénztárak autonómiáját meg kell hagyni.

A felfüggesztett szakszervezeteket vissza kell állítani.

A polgárság és munkásság megértő együttműködése

Amikor elvárja, hogy a munkaadók fel fogják használni a helyzetet arra, hogy célravezető előrelátással a szociális reformot megvalósítsák, akkor elvárja a munkásoktól azt is, hogy nem fognak túlzott követelésekkel előállni, mert az velük szemben a bizalmatlanságot felkelthetné. Vannak olyan szociális elméletek, amelyek már régesrégén találták magukat. Az ezekhez való ragaszkodás tévútra vezet.

Fontos, hogy ne csak a polgári társadalom közeledjék szeretettel és megértéssel a munkásság felé, hanem a munkásság is adja

A szövetkezetek és a szabadkereskedelem

Ezután áttért a miniszterelnök programjának gazdasági részére. Örömmel állapítja meg, hogy a miniszterelnök híve a gazdasági szabadságnak. Az eddigi kormányok hirdették a belső forgalomban a kereskedelem szabadságát és ugyanakkor a gyakorlatban a megkötöttség érvényesült. A Hangyaszövetkezet illetőleg csak sajnálatának ad kifejezést azért a beállításért, amelyet egyes lapok neki imputál-

fel azokat az elméleteket, amelyek nem alkalmasak az összehang létrehozására. Kéri a miniszterelnököt, hogy jelszavak kedvéért ne zavarja meg a munkásbiztosító szervezeteket, elégedjék meg azzal, hogy ebben az intézményben is az állam és társadalom érdekei legyenek elsősorban biztosítva. Ne vigyenek bele állami hatalmi kérdéseket és ne bolygassák meg azt az egyensúlyt, amelyet ez a szorgalmas hangyaboly eddig kifejtett. A szociális munkásbiztosítás nem alkalmas arra, hogy választási célokra használják fel akár pro, akár kontra.

tak, hogy olyan kijelentéseket tett volna, amelyekben a Hangya hitelképességét, üzleti tisztességét támadta volna meg. Távol áll tőle még csak gondolatban is, hogy kétségbe vonja a Hangya szervezetének tisztaságát, üzleti korrektségét.

Meskó Zoltán közbekiált: A Hangya tevékenysége csendes polokairtás.

Szterényi: Hibáztatja a kormányt az

az eljárását, hogy a Hangyának százmillió koronát adott és pedig elvi szempontból. Ezt az összeget azután minden törvényhozási felhatalmazás nélkül átalakította üzletrésszé. Ez a kormány felhatalmazása nélkül történt meg. Rámutat arra, hogy akkor, amikor a kormány a Hangya szövetkezettel szemben engedékeny, ugyanakkor azt a 60 milliót, amelyet a Kisiparosok Központi Szervezete igényelt volna, nem tudta megadni.

Ezután áttér a miniszterelnök programjának a **külkereskedelemre** vonatkozó részére. A miniszterelnök programja és a portorosei konferencia között, bizonyos ellentéteket lát. Meg van győződve arról, hogy a gazdasági kaoszmból csupán a kereskedelem szabadságának helyreállítása a kivezető út. Liberálisabb gazdasági felfogást követel.

A privilégiumokkal dolgozó gazdasági rendszer panamákhöz vezet. El kell háritani az akadályokat a gazdasági élet utjából. Kéri a kereskedelmi táviratok cenzúrázásának megszüntetését. Foglalkozik a Magyar Távirati Iroda hírszolgálatával is, amely ellen a TEBE kifogásokat emel. A közgazdasági hírszolgálatot az érdekeltségeknek kívánságához képest az MTT-vel egyetértésben kell megoldani.

Wanderbild budapesti tartózkodása alatt eszmecsereit folytatott Magyarország gazdasági életének megindítása céljából. Wanderbild egy esetleges külföldi kölesőnre vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy Csonka-magyarország külföldi kölesőnre nem számíthat, amennyiben háborút akar. Amidőn ő ezt a meghatározottabban visszautasította, Wanderbild azt mondta, hogy ő külföldről jött és meg van győződve arról, hogy Magyarország fegyverrel akarja visszafoglalni a békeszerződés által tőle elrabolt területet. Amíg Magyarország fel nem hagy agresszív fellépésével, addig Európa és Amerika támogatására nem számíthat. Ezt az alkalmat ragadja meg, hogy felhasználja arra, hogy megmondja a külföldnek, miszerint bármilyen fájdalmas is Magyarország területeinek elszakítása, az ezáltal okozott sebek begyógyítását az időre bízzuk. Magyarország nyugalmat akar és nem agresszív fellépést keres. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Elnök ezután napirendi indítványt tett, amely szerint a legközelebbi ülést a Ház holnap, 22-én délelőtt 10 órakor tartja.

Ezután az elnök 10 percre felfüggeszti az ülést.

Interpellációk

Gunda Jenő a gazdasági munkásokkal és eselédekkel való emberségesebb bánásmód érdekében interpellálja meg a földmivelésügyi minisztert. Kéri a földmivelésügyi minisztert, hogy indítson azonnal vizsgálatot.

Mayer János földmivelésügyi miniszter azonnal válaszol az interpellációra. Bejelenti, hogy a sanyargatások ügye épen most van vizsgálat alatt az illetékes hatóságoknál és addig, amíg onnan a jelentés be nem érkezik, nem szólhat hozzá.

A választ a Ház és az interpelláló képviselő tudomásul vette.

Bethlen István gróf miniszterelnök szólal fel ezután. Arra kéri a nemzetgyűlést, hogy az előző kormányhoz intézett interpellációkat töröljék, egyrészt, mert ez általános parlamenti szokás, másrészt, mert az interpellációk nagy része ugysis idejét multá.

A Ház a miniszterelnök indítványát elfogadta.

Gunda Jenő a földbirtokreform és a ház-hely törvény tárgyában interpellálja meg a

földművelésügyi minisztert. Kérde, hogy hajlandó-e a miniszter gondoskodni arról, hogy a törvény a Schossberger-féle uradalomban is végrehajtsák és hajlandó-e a kormány a gazdasági felügyelőségeket jársonként megszervezni. A miniszter válaszában kijelentette, hogy

IV. Károly bejövetele és az ellátatlanok

Szádeczky Lajos a király bejövetelével kapcsolatos kérdésekben interpellálja meg a külügyminisztert. A magyar történelemben ennél tragikusabb és drámaibb esemény nem fordult elő. A fehérlőnyv adataim kívül a felmerült új adalékok megvilágítását kívánatosnak tartja először abban, hogy a magyar kormány a király visszatérésének előkészületeire segédkezett nyújtott-e a repülőgép megvásárlásánál, másodsor pedig, hogy a király Magyarországon integritása nyílván magatartást tanúsított. Amíg a királynak az integritással szemben való magatartását illeti, Gömbös képviselő éppen az ellenkezőjét jelentette be annak, amit dec. 16-án Vázsonyi előadott.

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter azonnal válaszolt Szádeczky interpellációjára. Dec. 11-én táviratilag felszólítottam a berlini magyar követséget, hogy nyilatkozzon az ügyről. Onnan az az értesítés jött, hogy a követség egyetlen tisztviselőjének sincs tudomása a letétről. Ezt a nyilatkozatot megerősíti a jelenleg Budapesten tartózkodó berlini követünk is. Bár nincs okunk kétkedni a berlini tisztviselők szavahihetőségében, mégis jónak látta a vizsgálatot megindítani, hogy kérésük el Borovicenytől a letétről szóló nyugtát, s ezáltal igazolhassa azt az állítást, hogy a berlini követségnél a nevezett összeget letétbe helyezte volna. Amint a nyugtát kézhez kapja a vizsgálatot tovább fogja folytatni. Arról az állításról, hogy Károly király közvetítést tett volna Nyugatmagyarország megtartása érdekében, semmit sem tud, itt arról van szó, hogy Károly király Borovicenytől értesítést kért a nyugatmagyarországi események tényleges al-

a földbirtokrendező bíróság útján gondoskodni fog arról, hogy visszaélések elő ne forduljanak és az igénylőket ki lehessen elégíteni. Minden bajt a legszigorúbban orvosolni fog.

A miniszter válaszában úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vették.

lásáról és az azokkal kapcsolatos mozzanatokról.

A külügyminiszter válaszában úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vették.

Ezután Puczok Géza terjesztette elő interpellációját és kérde, hogy a pénzügyminiszter mindazoknak, akik időközben ellátatlanokká váltak a vidéken, hatósági ellátásáról gondoskodni.

A pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az állami ellátást fokozatosan meg kell szüntetni. Megnyugtatta az interpelláló képviselőt, hogy a kormány már gondoskodott arról, hogy az ellátatlanok ellátása céljára rendelkezésre álló készletekből bizonyos részt juttassanak azok részére, akik nem kereshetnek eleget, vagy akik súlyos anyagi helyzetben vannak és nem tudnak megélni másként, csak ha megfelelő állami uton igyekeznek rajtuk segíteni. Az ellátatlanok kategóriájának kiterjesztését nem veheti fel programjába, mert ez nagymértékű fokozását jelentené a tulkiadásoknak.

Csizmadia Sándor a földmunkások közellátása tárgyában interpellálja meg a közélmezési minisztert és kérde, hajlandó-e sürgősen intézkedni az iránt, hogy a földmunkások az ellátatlanok sorába felvétsenek.

Kállay Tibor pénzügyminiszter válaszában kijelenti, hogy abból a listamennyiségből, amely újonnan kerül kiosztásra, a földmunkásokat is részesíteni fogja.

A miniszter válaszában úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vette.

Ülés vége délután fél 3-kor.

A nagykövetek tudomásul vették a népszavazás eredményét

Páris, dec. 21. A nagykövetek értekezlete tudomásul vette a soproni népszavazás eredményét és megbizta az albizottságot, hogy dolgozzon ki tervezetet azokról az utasításokról, amelyeket legközelebb fognak küldeni a tábornoki bizottságnak a népszavazás eredménye alapján teendő intézkedések dolgában.

Andrássyt szabadlábra helyezték

Budapest, dec. 21. A budapesti büntető törvényszék váditanácsának elnöke a lázadás büntetével gyanúsított Rakovszky István és társai büntetésében a fogvatartás kérdésében a mai napon hozott határozatot, amelynek értelmében a kir. ügyészségnek gróf Andrássy Gyula, Borovicenyi Aladár és Lorenz József százados letartóztatásba helyezés iránti indítványát elutasította. A kir. ügyészség ennek folytán a most nevezettek szabadlábra helyezése iránt még ma este intézkedett.

Rakovszky István, Sigray Antal és Graiz Gusztáv ellen azonban a váditanács elnöke az előzetes letartóztatást elrendelte. Az ezidő szerint szabadlábon levő gyanúsítottak közül a váditanács elnöke Schnitzler Ágoston ellen

elrendelte az előzetes letartóztatást, azonban ifj. Kray István és Alexai András ellen az előzetes letartóztatás iránti indítványt szintén elutasította. Ennek a határozatnak a kihirdetése a holnap délelőtt folyamán fog megtörténni.

A nemzetgyűlés folyósóján ma szinte kizárólag Andrássy Gyula gróf és társainak szabadonbocsátása ügyével foglalkoztak. Körülbelül déltájban érkezett az első hír arról, hogy a váditanács elnöke a fogvatartott politikuskok szabadonbocsátását rendelte el. Nem sokára megérkezett Tomcsányi igazságügyminiszter, aki kijelentette, hogy az ügyészség a szabadlábra helyezést elrendelő végzés ellen felfolyamodást jelentett be.

Sopron üdvözlése

Sopron, dec. 21. Sopron város tanácsa tegnap ülést tartott, amelyen Turner dr. polgármester örömeinek adott kifejezést, hogy megmaradt magyaroknak a város. A tanács egyhangulag elhatározta, hogy hálásan üdvözlé a községeket, amelyek a népszavazásban hazafiságuknak, hűségüknek és ragaszkodásuknak clyan meghatározó szerepet játszottak.

A polgármesterhez halomszámra érkeznek az üdvözlő táviratok. A nemzetgyűlés üdvözlését Bortlik József alelnök tolmácsolta. Táviratot küldtek továbbá többek között a

városok kongresszusa nevében Sipőcz budapesti polgármester, Debreceen városa, Kecskemét városa, Kossuth Lajos szülőfaluja: Monok, Szentes, Baja, a debreceni egyetemi ifjuság, a magyar középi-kolai tanárok nemzeti szövetsége, Szent-Gotthárd és masok.

Ellenferradalom Portugáliában

London, december 21. Legújabb lisaboni hírek szerint Portugáliában ismét ferradalom tört ki. A Távo partjain összeütközésre került a sor, amelyekből heves lövöldözés fejlődött ki. A kórházak megteittek sebesültekkel. Az új kormányt menekülésre kényszerítették.

A kormányzópartok megszavazzák az indemnitást

Budapest, dec. 21. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjában ma este megjelentek gróf Bethlen István miniszterelnök, Vass József, Hegyeshalmy Lajos és Bernolák Nándor miniszterek és a párt tagjaival bizalmas eszmecsereére vonultak vissza.

Bethlen István gróf miniszterelnök a bizalmas megbeszélésen jelezte, hogy a szociáldemokrata munkássággal tárgyal. A miniszterelnök úgy tervezi, hogy a parlament négy napos karácsonyi szünetet tartson, szombattól keddig és közvetlenül a karácsonyi ünnepek után folytatólag tárgyalja az indemnitást. A bizalmas megbeszélésen elhatározták, hogy a párt megadja a kormánynak a hat hónapos indemnitást és az indemnitási vitában a hivatalos szónokok kívül a pártnak csupán egy-két tagja fog felszólalni.

A jelenvoltak azután kérték a miniszterelnököt, hogy a választójogi törvényjavaslatot mielőbb hozza a párt elé.

Frühwirth Mátyas kérte a miniszterelnököt, hogy a Ház tárgyalja a választójogi törvényjavaslatot és az ipartörvény revíziójára vonatkozó javaslatot. A miniszterelnök megígérte, hogy a jövő hét elején felkéri a közgazdasági bizottság elnökét, hogy a bizottság tárgyalja a javaslatot.

Választójogi kompromisszum

Ugyancsak Frühwirth Mátyas kérte, hogy a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatot is tárgyalja a Ház. A miniszterelnök kijelentette, hogy ha a parlament munkaideje megengedi, ezt a javaslatot is le fogja tárgyalni. Kijelentette, hogy a választójogi törvénytervezet még nincs készen, amint elkészül, turnusonként magához kéri a képviselőket, eléjük terjeszti a tervezetet. A pártok elé kívánja vinni a kész tervezetet, hogy a pártok egy választójogi kompromisszumban egyezzenek meg, amelyet azután a parlament rövidesen letárgyalhat.

Kállay András megkérdezte a miniszterelnököt, hogy mi az álláspontja arra vonatkozólag, hogy a nemzetgyűlés mandátuma febr. 16-án lejár. A miniszterelnök kijelentette, hogyha a parlament munkaképes, akkor nincs szükség arra, hogy febr. 16-án bevégezze működését, mert sok fontos javaslat vár letárgyalásra. De ha a parlament munkaképességét nem tudja biztosítani, akkor természetesen a nemzetgyűlés mandátuma február 16-án megszűnik. Amennyiben a parlament munkaképes lesz, akkor a választójogi elött letárgyalja a kisebb törvényjavaslatokat, azután pedig a közigazgatási reform és a főrendiház reformjának tárgyalására kerül a sor.

A miniszterelnök ezután a kormány tagjaival a kisgazdapártba ment.

A választójogi törvény még nincs készen

Bethlen István gróf miniszterelnök a keresztyénpártból a kisgazdapártba ment fel. A miniszterelnök kérte a pártot, hogy az indemnitás vitáját ne nyújtsa el, mert azt a parlamentnek még a folyó évben el kell fogadnia. A párt mindenben hozzájárult a miniszterelnök kéréséhez és a hivatalos szónok Plósz István fog csak az indemnitási vita keretében felszólalni, aki beszédében a Hangya ügyével fog foglalkozni. A kisgazdapárt egyébként a hat hónapos indemnitást elfogadta.

A választói joggal kapcsolatban a miniszterelnök közölte, hogy a választójogi törvénytervezet még nincsen készen és csak azt jelentheti, hogy a Wekerle-féle törvény nagyon szűk, a Friedrich-féle nagyon tág és így a középúton fog maradni. Ennek megfelelően készítik elő a törvényjavaslatot, amelyet ő előbb a párt vezetéssel fog megismertetni, azután a párt plénumával és mikor a kormányzópartok a javaslatban meggyeztek, akkor fogja a Ház elé vinni.

A bizalmas eszmecsere során egyesek szövegteríték a szeresdrak szabályo asának kérdését, amit végre meg kell oldani. Szövegteríték az is, hogy a kisüstök engedélyezése körül

Az Amerikából visszavándoroltak iparüzése. Budapestről jelentik: A hivatalos lap holnapi számában kormányrendelet jelenik meg az Amerikából visszavándorolt magyar állampolgárok, a magyar állam elszakított területeiről menekült ipari alkalmazottak, továbbá a hadifogságból, valamint a hadból visszatért egyének iparüzése tárgyában. A rendelet szerint az Amerikából visszavándorolt magyar állampolgárok, ha Amerikában egyfolytában 5 évig tartózkodtak és valamilyen képesítéshez kötött ipart önállóan gyakorolni óhajtanak, képesítettségük megvizsgálása céljából szakvizsgálatra való bocsátásukat kérhetik. Ha a vizsgálat során megállapítást nyer, hogy a vizsgázó a szükséges szakképzettséggel rendelkezik, a bizottság erről bizonyítványt ad ki.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei. Közvetlenül a karácsonyi ünnepek után az évvégi leltározást megkezdjük, felkérjük azért t. tagjainkat, akik még bármiféle kedvezményes járandóságukat e hét folyamán blokkoltassák le, illetve a leblokkolt árukat szállíttassák el, annyival inkább, mert a leltározás megkezdése után nem leszünk abban a helyzetben, hogy a késedelmesen benyújtott jegyeket leblokkolhassuk még kevésbé, hogy az árukat kiszolgáltathassuk. Vár utcai ruházati osztályunkba női, leányka és baby fehérneműek érkeztek nagy választékban jutányos áron.

Öngyilkos aggasztán. *Darái Sándor* 68 éves püspökladányi lakos folyó hó 19-én borotválva két helyen átmeteszette nyakán a légcsövet. Súlyos sérüléseibe azonnal belehalt. Tetének oka ismeretlen.

Szeged megszállott részének kiürítése. Szegedről jelentik: Szeged sz. kir. város ma délután tartott törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésén a tanács javaslatára egyhangu határozat alapján feliratban üdvözölte gróf Bethlen István újonnan kinevezett miniszterelnököt és az egész kormányt. Ugyancsak feliratot intéz a külügyminiszterhez is, az iránt, hogy a nagykövetek tanácsánál tegye meg a szükséges lépéseket, hogy a trianoni béke értelmében nekünk visszatért és aug. 21-én egy ízben a szerbek által már kiürített, de újra erőszakkal és jogtalanul megszállott és megszállva tartott Szabadka felé eső Szeged városi területet a jogtalan megszállók mielőbb őrítsék ki és az okozott károkat térítsék meg.

Szepes Ferenc tánciskolájában az új táncanfolyam e héten veszi kezdetét. Zártkörű csoportokban, melyben a legújabb magyar és modern táncok és a *Shimmi* lesz tanítva, beiratás egész nap Simonffy-utca 1. II. emelet.

A váci püspöki borpince kiváló palackozott faj borainak vezérképviselete és bizományi raktára a Közgazdasági bank és váltóüzlet Rt.-nál. Piac-u. 59. sz.

Move közlemény. Aszalt szilva kapható kilónként 72 koronás áron a Move irodában (Sas-utca 4. II. 2.) Ugyanott irredenta zsebnaptár 4 K.

Kalálozások. Szerbák János Máv. titkár g. kath. 36 éves, Lengyel Lőrincné Tóth Lidia ref. 62 éves, özv. Boda Jánosné Szanka Eszter ref. 88 éves, Mihály Erzsébet ref 9 éves.

Névjegyek a legolcsóbban, a legszebb kivitelben azonnal készülnék Csáthy Ferenc papirkereskedésében Piac-u. 8. Ujévi naptárak a legnagyobb választékban.

Hadigondozottak karácsonyi kalácsa. A Hadigondozó iroda a „Hadra” nemzeti szövetségével együttesen minden hadigondozottnak f. hó 21—24 napon lisztet oszt.

Férfi és női, szőrmével, teveszőrrel, bőrrel bélelt keztyűk, gumminadrágtartók, fűzők, csipőszoritók, melltartók, antilop, szarvasbőr, trikó és kötött keztyűk érkeztek **Vitáriához,** Piac-u. 16. Alföldi-palota.

Husfűstölés pontosan és kifogástalanul. Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

Legolcsóbb karácsonyi ajándék a könyv. Mesés-könyvek, ifjúsági iratok, levél-papírok, karácsonyfadíszek és minden más karácsonyi ajándékok a legnagyobb választékban Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Piac-utca 8. kaphatók.

Szeretet adomány a köztisztviselőknek

A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezeté korlátolt mennyiségű szeretet-adományhoz jutott. Ennek kiosztására folyó hó 23-án, délután 4—6 óra között lesz a pénzügyi palota pinceszobájában. Felkérjük ennél fogva a hivatalfőnök urakat, hogy szíveskedjenek névjegyzékbe foglalni ama alant felsoroltakat, akik a szeretet adományra a legilletékesebbek s a névjegyzéket a testületi megbízottak útján legkésőbb péntek délelőtt pénzügyi palota földszint 13. számú szobába aláírásukkal ellátva eljuttatni. A szeretetadományok nagyrésze 6—16 éves gyermekeknek alkalmas tárgy.

Kis ház jókarban, 950 01 telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete ágyagföld Nemes-utca 7. szám (Tócs kert) eladó. Értekezhet a „Hajdúföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Csütörtökön: A kis király. A) bérlet. Pénteken: A kis király. B) bérlet. Szombaton d. u. 4 órakor: A falu rózsája. Bérletszűnetben. Vasárnap d. u.: Az iglói diákok. Vasárnap este: Postás fiu és huga. Hétfőn d. u.: A falu rózsája. Hétfőn este: A kis király. Kedden: A fakir. B) bérlet. Szerdán: A fakir. C) bérlet.

A kis király. A legutolsó esztendőben az európai énekes színpadon, amely minden külsőséges látszatsiker ellenére is belső válsággal küzd, mert az operett a kimerülés stádiumába jutott, egy új és egészséges áramlat előjelei kezdenek mutatkozni. Tulajdonképpen nem is annyira új ez az áramlat, amely semmi egyebet nem akar, minthogy a kabaréba és az orfeumba teljesen behajlott operettet visszavezesse régi művészi hagyományaihoz, amelyek a franciákon keresztül Mozarthoz is fűződnek. Megszabadítani az énekes színpadot a pözös és prózai, bécsi valcer operettektől, megakadályozni, hogy az operett szentimentális és közönséges polgári vaudevillelé süljedjen vissza: ez a cél és ez a jelszó. — Ezért annyira népszerű ismét az Offenbach-operett, minden igazi és jó operett mintaképe, ezért nyulnak vissza az énekes színpadok a régi, romantikus operettekhez és ezért nem hat többé az olyan, a fejlődés közepénél álló operett, mint a kis király. Különösen akkor nem, ha olyan, a legkevesebb illúziót sem keltő előadásban kerül színre, mint tegnap este a Csokonai-színházban, ahol a rendezői ötletesség mindössze is csak abban merült ki, hogy erőltetett színpadi állásokkal igyekezett visszaszerezni az elvesztett, merész és nekirugaszkodott operett-jókedvet és szerelmi kettőst másutt, mint az asztal tetején, még csak elképzelni sem tudott.

Megbocsáthatatlan, a szükségkel sem menthető hiba volt, hogy egy súlyos bonvivant feladatot *Nadassy Istvánnal*, a nagyon rokonszenves és nagyon kvalitásos táncos komikus-al próbáltak megoldatni, aki nemcsak hangja korlátolt terjedelménél fogva nem alkalmas erre, de még a szerepekőr sablonszerűségeiben sem otthonos. Néhány jó pillanata is csupán egyéni kedvességének tudható be.

Kálmán Manci kedves volt, de még kedvesebb lett volna, ha egy kissé több izléssel, több önismerettel fegyelmezte volna tularadó temperamentumát, és ha tudná azt, hogy a színpadi elevenség és temperamentumosság nem okvetlenül a sok és indokolatlan mozgás eredője.

Vizváry Elza jólesően biztos énektudását viszont élettelen, sablonosan merev, bizonytalanul kapkodó játéka őríti. Az előadás egyetlen jó figuráját *Heltay Andor* kedves, ötletes, valószínű pontosságú friss alakítása adta meg.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

A „kis király” a Csokonai színházban. A debreceni közönség kedvelt operettjét „A kis király”-t újította fel a Csokonai színház esütörtökön, A) bérletben kerül színre. Kálmán Manci, Heltay továbbá Vizváry Elza az énekes szerepében hallatlan nagy sikerrel játszotta végig a darabot.

A szombati 4 órai előadás jegyeit már árusítja a penztár.

Ma utoljára látható Nobody és Stuart Webbs az Urániában. Nobody a 11-ik érdekes kalandja és a nagyszerű és érdekesítő „Georg Bulli” című bűnügyi történet 6 felv. „Stella Harf” és „Stuart Webbs”-el a főszerepben. 5, 7, 9-től rendes helyárrakkal. Utalvány érvényes! Jegyelővét.

Az oberammergau legendája, nagy ujdonság! Passió játékkal 6 felvonásban és 2 kiegészítő film, holnap, pénteken dec. 23-án lesz műsoron az Urániában.

József, Jákob fia, nagy bibliai történet 6 felv. 10,000 szereplővel! Eredeti egyiptomi felvételek! Csodás látványosság! Az olasz filmgártás mesterműve! Hétfőn, kedden dec. 26. és 27-én az Urániában! Jegyelővét!

Várkonyi Mihály és Eva May főszereplésével Wildenbruch regénye a Kis Mama öt felvonásban és Joe Debbs detektív főszereplésével a Három fej négy felvonásban ma utoljára az Apollóban.

Dosztojewszky világhírű regénye az Ördögösek 6 felvonásban pénteken az Apollóban.

Sándor Mátyás, Jules Verne legjobb regénye lesz az Apolló karácsonyi műsora.

Nyilt-tér*)

Válasz Szomjas Gusztávnak

Ma került kezembe a „Hajdúföld” december 16-iki száma, mely beszámol arról, hogy Szomjas Gusztáv Hajdu vármegye főispánja a vármegye december 15-én megtartott közgyűlésén „felelt” a „Szózat”-ban és a „Nép”-ben megjelent és többek között főispáni működését is kritika tárgyává tett cikkeimre.

Átnéztem mind a hat cikkemet és azokban Szomjas Gusztávra vonatkozólag a következő személyesebb természetű kitételeket találtam:

A *Nép* november 13-iki számában: Hol van a főispán, hogy megyéjében ilyen dolgok történhetnek? A főispán gémeke vadászik. Ő az ország egyik legelső rangú madárszakértője. Minden madarat ismer, tudja hol fészkelnek, mikor költenek, mennyit tojnak. Boldog lehet a megye madárvilága, hogy ilyen kitűnő emberrel ajándékozta meg őket a belügyminiszter elődje. Emellett szörnyen jó adományozó, aminek folytán, — így mondják a megyében barátai — öt percnél tovább nem lehet vele komoly dologról beszélni. Feltéve természetesen, hogy nem madarakról van szó. „Ime a szováti gazdák jobban tudják, mint a madárszó főispánjuk, hogy a bolsevizmus rémét úgy lehet kivédeni, ha elhallgattatva a zsidó izgatókat, a nép földéhségét minél előbb kielégítik.” „Ilyen inséges időkben könnyelmű pénz-pocsékolás egy megyében két főispánt fizetni. Egyiket azért, hogy dolgozzék, a másikat pedig, hogy az alatt madarakat szakértsen.” A *Nép* december 11-iki számában: „Tudvalevő ugyanis, hogy Hajdumegye főispánja újabb politikai babérokra szomjazik és vállalkozásához támogatókat keres. Szomjusága teljesen érthető, mert hiszen őseit nem is olyan nagyon régen még Dursztnak hívták. Meg aztán egy olyan kiváló madárszakértőtől nem is lehet elvárni, hogy a szárnyasokon kívül a jómadarakhoz is értsen. Nem is szólva a közigazgatásról.” A *Szózat* december 14-iki számában: „Mert ha a főispán kevesebbet törődne a gemekkel és valamivel többet megyéjének közalapotaival, nem történhetett volna meg stb.” „Ha a főispán kevesebbet gondolta a maga politikai aspirációira és többet megyéje ügyesbajos dolgaira, nem történhetett volna meg stb.” „Mi lehet az oka annak, hogy az alis

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség sem a kiadóhivatal.

pánnak, abelyett, hogy fegyelmire utasította volna, bizalmat szavaztatott. És mi lehet az oka annak, hogy a bünelként lefoglalt levelekre kijelentette, hogy ő azokban semmit sem talál.

Ezekkel a kitételekkel és kérdésekkel szemben Szomjas Gusztáv egy olyan magas nivóju gyűlésen, mint Hajduvármegye közgyűlése, a következő *barátságos* megjegyzéseket alkalmazta:

„Az erkölcsi B) osztályok társasága.”
Durva és gyermekes, minden erkölcsi és jóízűt felháborító. „Arról nem tehetek, hogy félművelt emberek szemében törekvéseim nem találjanak megértésre.” „Egy szószátyár ember.” „Alattomos gyanúsítások után igyekszik a főispánnak tekintélyét lejárattani.” „Ez az erkölcsi felfogás nem vált ki belőlem mást, mint megvetést.”

A két különböző hangnemből tartott kritikának összevetése után rábizom minden jóízű ember ítéletére annak elbírálását, hogy ki a durva, ki a gyermekes, ki az izléstelen, ki a szószátyár és ki a félművelt?

Ami az erkölcsi B) osztályosokat illeti, egyáltalában nem tartom egyenes dolognak ilyen súlyos vádat olyan *általánosságban* hangoztatni, hogy minden elégtételt kérővel szemben azt lehessen majd mondani, hogy nem ő rá értette az egészen művelt főispán ur.

Az erkölcsi felháborodást illetőleg hírtelenben nem lehet eldönteni, hogy Szomjas Gusztáv erkölse miért háborog. Azért-e, mert ő génekre vadászik? Azért-e, mert kitűnő madárszakértő, vagy pedig azért, mert azelőtt Dursztnak hívták? És mi az alattomos gyanúsítás, az talán, hogy nem ért a közigazgatáshoz, vagy az, hogy politikai aspirációi vannak?

A főispáni tekintély lejárattásáért se kell

messzire mennie, lejárattja azt alaposan az a védekezése, hogy a szovati parcellázáshoz azért nem nyulhatott hozzá, mert azt (t. i. a parcellázást) más végezte és mert az ügy bírói döntés alatt áll.

Hol végzik a parcellázást maguk a főispánok? Miért nyulhatott bele abba a parcellázásba más, akinek az kevésbé volt kötelessége, mint a főispánoknak. És éppen abban van a főispán bűne, hogy a közigazgatás révén idejében nem lépvén fel a miniszter rendeletével szemben renitenskedő szovati főjegyző és érdektársa ellen, lehetővé és szükségessé tette ezáltal száznóvalyan pernek a megindítását, hogy a miniszter rendeletét végre lehessen hajtani. A főispáni tekintély emelésére egyébként nagyon alkalmasak a közgyűlésen használt és fentidézett *enyelgő* kijelentései.

Hogy a büntetőjoghoz nem ért, azt nem rovom fel neki, de akkor miért szolt bele olyan dologba, amely képességein kívül esik és miért akadályozta a Nadviasky ellen folytatott nyomozást azzal a kijelentésével, hogy ő a bünelként lefoglalt levelekben nem talál semmit? Mi volt akkor a törekvése és miért „félműveltek” azok, akiknél törekvései nem találjanak kellő megértésre? Mert az a körülmény, hogy valaki olyan dologba ártja magát, amihez nem ért, az csak Szomjas Gusztáv szemében ismeretjelje a *magas műveltségnek*.

Végül a megvetést illetőleg nem követem feltétlenül *nívós* példáját. Belőlem az ő erőkődése csupán — *mosolyt* vált ki.

Mindenesetre módot fogok neki nyújtani arra, hogy ott is helyt álljon szavaián, ahol nem bizalmi nyilatkozattal szoktak elintézni a *feltűnően művelt*, de felelőtlen locsogást.

Budapestben, 1921. évi december hó 20-án.

Dónér Béla,
nemzetgy. képviselő.

Törvénykezés

cc

§ A demecseri fosztogatók bünperét elnapolták. Hatodik napja folyik már a debreceni katonai törvényszék előtt a demecseri fosztogatók bünpere, amelyet ma sajnálatos esemény zavart meg. Ugyanis a katonai törvényszék egyik tagja, *Török* százados hirtelen megbetegedett s ezért a tárgyalást bizonytalan időre el kellett napolni. Az új főtárgyalást 30 napon belül megtartják. A bizonyítási eljárást különben már befejezték s csupán a perbeszédnek vannak még hátra.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Homoki fajbor

literje 40 korona, kitűnő minőségű kisebb-nagyobb tetelekben kapható Burgundia-utca 5. sz. alatt.

Sonkapácoláshoz

salétrom, fenyőmag, coriánder kapható Jósá és Jóna Drogueriájában Kossuth-u. 6. szám.

Bélyeggyűjtyár

és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Telefon 1265.

Forgács István

művészi
Kádós-u.

DEBRECZENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek
Piac-u. 63. sz.

A tőzsde

Magyar korona: 80.

A korona magasabb zürichi jegyzésére és a még mindig érezhető pénzzúke következtében a mai tőzsde rendkívül tartózkodó volt. Ez a tartózkodó hangulat a tőzsdei későbbi folyamán teljes üzletelenséget eredményezett úgy, hogy az egyes piacokon lényegesebb árváltozások nem fordultak elő. Általánosságban az árfolyamok változatlanoknak mondható. A piacokon csak itt-ott mutatkozott, egyes különösebben favorizált értékekben némi élénkség. A kuliszban Hazai Bank, Rima, Államvasut tartották meg árfolyamaikat. A bankpiae csendes volt. A bányapiaeon Urikányi javította meg nyitási árfolyamát néhány ponttal. A malompiae elhanyagolt volt. A vaspiaeon Csáky és Lipták néhány ponttal magasabban zártak. A vegyespiae tartott árfolyamok mellett üzletellen volt. A kímélet igen tartózkodó és a déli órákban mintha a kereslet lejt volna túlsúlyban. Tegnapoz képest a hangulat kissé megjavult.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1835, Osztrák hitel 880, Angol-Magyar 740, Leszámitoló bank 720, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 300, Hazai bank 630, Salgó 5925, Rimamurányi 2620, Közuti 980, Déli vasut 1220, Államvasut 3290, Keresk. bank 6850, Általános takarékp. 990, Pesti hazai 24000, Borsod miskolci 3225, Concordia 2275, Budapesti gőz. 5650, Gizella 2500, Hungária 2375, Viktória 14000, Beocsini 6100, Kohó 5075, Általános közszén 10425, Urikányi 5600, Adria 6800, Atlantic 7800, Levante 7400, Trust 2000, Ganz Danubius 32000, Ganz villamos 5625, Lipták 503, Magy. ac 12600, Schlick 1050, Wörner 620, Brassói 3375, Izzó 5275, Spódium 2475, Hazai faterm. 2125, Klotild 3300, Erdő 1000, Nasic 17000, Neusehl Licht 710, Orsz. fa 1185, Telefon 4200.

Valuták.

A valutapiae a korona zürichi 80-as jegyzés hatása alatt lanyha volt. A dollár és marka mutatott némi élénkséget. — A marka zürichi magasabb értékelésére szilárd volt és közvetlenül zárlat előtt újabb 4 ponttal javította árfolyamát. Dollár majdnem 600-ig esett vissza. A dollárt erősen kontrominálták. A nyugati valuták elhanyagoltak voltak.

A devizapiaeon Berlin iránt érdeklődtek. A prágai kifizetés árfolyama keresett volt. Bécsben és Zágábban kötés jött létre kisebb tetelekben.

Napoleon 2380—2430, Angol font 2580

—2640, Dollár 598—608, Francia frank 4975—5025, Márka 400—10, Lira 2680—2720, Osztrák kor. 1900—1100 Rubel 5150—5250, Lei 517—527, Szokol 820 830, Svájci frank 12050—12150, Korona dinár 925—945, Lengyel marka 1850—1950.

Zürichi zárlat: Berlin 305.—, Holland 18850, Newyork 513, London 2138, Páris 4155, Milánó 2345, Brüsszel 3985, Prága 685, Budapest 80, Zágráb 205, Bukarest —, Varsó 17, Bécs 20, Osztrák bélyegzett 10.

Terménytőzsde.

A terménytőzsde esekély kínálat mellett általában esendesebbnek mondható. Buzában a forgalom élénkebb volt.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2165—2185, fehérmegyei 2150—2175, pestmegyei 2150—2175, rozs 1390—410, takarmány árpa 1650—1700, sűrárpa 1750 850, köles 1500—1600, zab 1425—450, tengeri 1800—325, repec 28—29, Korpa 990—

Sertésjelentés. Zárt vásár teljesen üzletellen volt. Szabadvásári maradvány 25 sertés. Ékezett 130, Eladatott 29.

Dollárt

Simon György

és más idegen pénzt, aranyat ezüstöt legelőgárgábban vessz

DEBRECZEN
Kossuth-u. 11.

Aranyért,

Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek

Kramer

Simonffy
utca 17.

Aki a Hajdusági Répes Naptárt

megveszi,

1000 koronát nyerhet

ha megfejt a naptárban elhelyezett találós kérdést

Rapható minden könyv- és papírkereskedésben és az újságárusoknál.

Karácsonyi és Ujévi ajándékok

Parfüm, Manikür és Fésűkazetták stb. illatszerek minden illatban, szappanok és mindenféle piperecikkek nagy választékban

Telefon 14-80.

Korzó Drogueria

Piac-utca 42. sz.

Dezső László

ingatlanforgalmi intézete és bankirodája
Maróthy György-u. 19.
Fennáll 15 év óta.

Elad és vesz: Földbirtokot, családi és bérházaikat, gyárakat és eszplógépeket, gőzmalomokat és szállótelepeket.

Bankügyekben: Pénzkölcsönt felváltat és kézzilógra bármely összeg erejéig, elad és vesz idegen pénzeket, dollárt, szokolit, leit, márkát és frankot és tőzsdeügyekben megbízhatóan eljár.

DEZSŐ LÁSZLÓ

telekkönyvi okl. v. rendőrfogalmazó irodája.

Sesztina Lajos

vaskereskedése
Piac-u 23. Telefon 6.

Rudvasak, vasiemez
Horgon, fedélemz
Tűzhelyöntvények:
Karikás kályha : :
SZÉGEK, Huzalok,
Csiszoló korongok,
Vadászati czikkek,
GAZDASÁGI, HÁZ-
TARTÁSI VASÁRUK

Karácsonyra

mielőtt szükségletét beszerezné, menjen

bizalommal a **HANGYA** üzletébe ahol **szencziós** karácsonyi cikkek vannak és **Rendkívül olcsón** kaphatók. Különösen karácsonyfa cukorkák, desszertek, füge, mandula, mazsola, dió.

Leghíresebb gyártmányú likörök a karácsony hetében rendkívül olcsó áron árusítatnak.

egykes pénzügyigazgatóságok részéről akadályok merültek fel, amelyeket eliminálni kell.

A kiscgazdapártban gróf Andrássy Gyula szabadlábra való helyezésének híre megütközést keltett és a miniszterelnök előtt szövéttették ezt az ügyet. A miniszterelnök kijelentette, hogy a magyar független bírósággal szemben semmiféle intézkedést nem tart szükségesnek és a bíróság minden bizonnyal megnyugvásra intézi el az ügyet.

A Kormányzó ma délután fogadta kihallgatáson Koszó Istvánt. A kihallgatáson a földbirtokreform és a választójogi törvény került szóba.

A kiscgazdapárt erős támasza a kormánynak

Berky Gyula nemzetgyűlési képviselő a várható politikai fejlődésről a következőkben nyilatkozott munkatársunknak:

— A kiscgazdapárt bizik abban, hogy az ország közvéleményének nagy többsége mellett van és a nemzetgyűlés feloszlata után az új törvényhozó testület a mostani kiscgazdapárt többségéből fog kialakulni, amelynek kötelezően a polgári társadalom, a birtokos osztály képviselve van, akik a jözan mérsékelt demokratikus fejlődést, a független magyar nemzeti állam kiépítését és a szabad királyválasztás elvét elismerik és dhajtják.

A nemzet nagy érdeke fűződik ahhoz, hogy az új választások alapján egy többségi párt alakuljon ki. Minden jel arra mutat, hogy ez a többségi párt a kiscgazdapártból fog kikerülni. A kiscgazdapárt mostan Bethlen István gróf miniszterelnök, nagyatádi Szabó István és Gaál Gaszton köré tömörül. Meg vagyok győződve róla, hogy a kormány a kiscgazdapártban erős támaszra fog találni és teljes bizalmat fog élvezni, mely a területi integritás gondolata körül csoportosul. Meg vagyok győződve róla, hogy a területi integritást a konszolidáció munkájával kell megkezdeni. A törvényhozásnak olyan törvényeket kell hoznia, amelyeknek vonzóerőt kell gyakorolniok Magyarországra elszakított részeire. Erős magyar fajt politikát és erős gazdasági politikát kell folytatni, amely egy erős nemzedék létrehozásán fáradozik, amelyre annakidején az országnak nagy szüksége lesz, nemcsak szellemi, hanem fizikai erő terén is.

Az állam 18 millióval tartozik Debrecennek

A főjegyzői hivatalt a városi tanács megbizta, hogy készítse el azokról a háborus és drágasági segélyekről szóló jegyzéket, melyeket a város tisztviselői részére az állam helyett folyósított.

A főjegyzői hivatal most elkészítette a jegyzéket, melyből kitűnik, hogy a város 1919-ben háborus és drágasági segély címén 2.000.000 koronát, 1920-ban 3.000.000 koronát, 1921-ben pedig 6.000.000 koronát; a rendőrség után drágasági segélyt 1919-ben 1.800.000 koronát, 1920-ban 1.000.000 koronát; a 6110/1921. sz. rendelet szerinti kifizetett összeg fejében 850.000 koronát. Családi pótlék címén 1918, 1919, 1920 és 1921. években 1.300.000 koronát; a 9880/1921. M. E. rendelet értelmében kedvezményes áru szén helyetti készpénz megtérítés címén 1.400.000 koronát, a nyugdíjasok, özvegyek és árvák háborus segélye címén 1.000.000 koronát, összesen 18 millió koronát fizetett ki az állam helyett.

A város ezt a jegyzéket felterjesztette a belügyminiszterhez kiegyenlítés végett.

A jegyzéket azonban a miniszter bizonyos kiegészítés végett visszaküldte a városnak.

Bele kell kapcsolódnunk a világpolitikába

Budapest, dec. 21. A MTI munkatársa beszélgetést folytatott Praznovszky Iván párisi magyar követtel, aki jelenleg Budapesten tartózkodik. Munkatársunknak a követ ur a következőket mondotta:

— Jelenleg csak egészségem helyreállítása céljából jöttem haza, de természetesen az alkalmat felhasználom arra, hogy Magyarországra belügyi viszonyait intenzíve tanulmányozzam. A magyar közönség számára elmondok Önnek valamit, ami párisi tartózkodásom alatt egy alkalommal különösen megragadta figyelmemet. Take Jonescu a Sorbonne-on egy felolvasást tartott, amelyet én a hallgatóság sorai közé elvogyulva, végighallgattam. Take Jonescu előadásából figyelmemet a következő igen érdekes megállapítás kötötte le leginkább: Ro-

mánia a legutóbbi években elért politikai sikereit és jelenlegi nagyságát elsősorban annak a körülménynek köszönheti, hogy sohasem a román glóbusz szempontjából nézte a világpolitikát, hanem éppen megfordítva, Romániát mindig a világhelyzetből bírálta el. Ezt az igazságot a magyar közvéleménnyel szemben eléggé hangsúlyozni nem lehet. Magyarország a legutóbbi időkig külpolitikai megfontolásokra nevelve nem volt és én azt tartom, hogy ha bárminemű politikai célunkat el akarjuk érni, ehhez szükséges a Take Jonescu által lefektetett igazság. Állandóan ezt kell szemelőtt tartanunk, ha sikert akarunk elérni. Az ország nagysága tekintetében minden egyéb kiesínyes mellétekinteteket és törekvéseket alá kell rendelni az ország nagy külpolitikai céljainak.

A vasuti vendéglős tragikus halála

Haas Rezsőt haláira gázolta a vonat.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt tegnap hajnalban a nyirbátori vasuti állomáson. A vasuti szerencsétlenség áldozata Haas Rezső, a vasuti vendéglős volt bérlelője.

Haas röviddel ezelőtt megvált a vasuti vendéglős bérletétől s Nyirbátorban folytatta üzletét. Tegnap hajnali négy óraker kiment az állomásra, hogy Debrecenbe utazzék. A debreceni vonat azonban késett és Haas, hogy az idő gyorsabban teljék, sétálni kezdett a sinek között.

Ebben az időben a sineken kocsiakat toltattak, majd a mozdony egyedül indult a sorompó felé. Közben jelezték a debreceni vonat közeledtét, mire Haas az állomás felé sietett. Alig tett pár lépést, mikor eszébe jutott, hogy a kizitáskáját a töltésen felejtette. Gyorsan megfordult s a lassan haladó tolató-mozdony előtt a táskája után akart nyulni. Azonban a mozdony gyorsabb volt, elérte a sinek mellett álló Haast s a szerencsétlen vendéglős alsótestét összepréselte.

Haas kétségbeesetten kiabált segítségért s kiáltására csakhamar nagy tömeg gyűlt egybe, azonban orvos sehol sem volt a közelben. A vasuti vendéglős alsóteste teljesen összeroncólódott. Az állomáson az eszméletlen állapotban levő vasuti vendéglőst egy elsőosztályu kocsiiba fektették s a legelső vonattal Debrecenbe szállították.

Mikor a vonat a baromvásártérhez ért, Haas belső vérzés következtében kiszervezett.

Az állomásra kivonult mentők csak a hullát szállíthatták már be a közkórház halottas kamrájába. A rendőrség részéről dr Csige Sándor fogalmazó tartotta meg a vizsgálatot, amelynek során megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség. Haas a saját megfontolatlan vigyázatlanságának lett áldozata.

A tragikus végetért vasuti vendéglőst széles körben ismerték Debrecenben s halála nagy részvétet keltett. — Temetése holnap lesz.

Szilágyi Lajos veresége Biharban

Kibuktatták a közigazgatási bizottságból

Bihar üdvözli a Kormányzót és a lelkes egyetemi ifjakat

Berettyóújfaluból jelentik: Biharvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 21-én tartotta rendes évnegyedes közgyűlését. A közgyűlés folyamán tárgyalás alá került Zemplén vármegye átirata az államesiny meghiusulása alkalmából a Kormányzóhoz és a kormányhoz intézendő üdvözlő felirat tárgyában.

Az állandó választmány javasolta, hogy Biharvármegye törvényhatósága táviratilag üdvözölje a Kormányzót, Bethlen István gróf kormányelnököt és a budapesti egyetem hallgatóit az államesiny meghiusulása alkalmával tanusított állásfoglalásuk, illetve magatartásukért.

Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő törvényhatósági bizottsági tag szöval fel: Javasolta, hogy a törvényhatósági bizottság térjen napirendre Zemplén vármegye átirata fölött és azt egyszerűen vegye tudomásul. Fellelleges Zemplén átiratát elfogadni, mert az államfő iránti tiszteletben egyik vagyunk és ennek nyilvánítására semmi szükség nincs. Az 1920. évi I-ső t-c, alapján áll, abban pedig a nemzet semmit sem ruházott át az ideiglenes államfőre a királyi jogokból. A nemzetgyűlés a királyi uralkodói jogokat legnagyobb részt magának tartotta fenn.

A nemzeti hadsereget szeretjük és szeretetünket eléggé kimutattuk iránta. Nem engedhetjük azonban meg, hogy a katonaság a királykérdésbe beavatkozhasson. Ha ilyen irányu magatartásáért megdicsérik, félő, hogy

nem az arra illetékes nemzetgyűlés, hanem a hadsereg fogja a király kérdést megoldani.

Hiába beszélt azonban az ellenzéki vezérférfiu és távszónok, Berettyóújfalui nemzetgyűlési képviselője. A közgyűlés csatlakozott Zemplénvármegye átiratához s nagy lelkesedéssel kimondta, hogy a Kormányzót és az egyetemi ifjuságot táviratilag üdvözli.

Ezután a közigazgatási bizottsági tagokat választották meg, amelynek során Szilágyi Lajost kibuktatták és helyébe Balogh Tihamért, az EME. helyi elnökét választották meg.

Igy fest a valóságban a Szilágyi Lajos nagy népszerűsége saját pátriájában.

Vajjon megszivleli-e ezt a leckét, vagy még mindig azt hiszi, hogy ő utánna indul Bihar?

Megkezdődött a nagy Karácsonyi vásár!

U. m. bőrkabát, szörme-és gazdász-kabát hosszú fekete és sines téli kabát, legdivatosabb férfi, fiu és gyermekruhákat dus választékban, legolcsóbb szabott arak mellett vásárolhat

GERŐ ERNŐNÉL DEBRECEN Piac-u. 69 (Megyeházzal szemben)

Szenzációt

keltének a „HAJDUSÁGI” férfi és gyermekruha üzlet

Karácsonyi árai

PIACZ-UTCZA 67. szám alatt Frohner szálloda épület.

FÉRFI öltönyök már 1600 koronától
 FIU öltönyök már 1300 koronától.
 Rövid FÉRFI téli kabátok 1950 koronától.
 GYERMEK téli kabátok 800 koronától.
 Fekete és barna bőrkabátok 6000 koronától
 Előszökegy kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

NAPI HIREK

— **Szomjas Gusztáv a szegény gyermekeknek.** Szomjas Gusztáv, Hajdúvármegye főispánja a Hortobágyon lőtt vadak ára fejében 3500 koronát, valamint a községi tanfolyam vizsgálati biztos díját: 600 koronát, összesen 4100 koronát küldött be a „Hajdúföld“ szerkesztőségébe, a szegény gyermekek karácsonyi felruházása és megajándékozása céljára. A hálás köszönettel fogadott nagylelkű adományt eljuttattuk a Keresztény Nemzeti Liga vezetőségéhez.

— **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága pénteken délután Tóth Emil dr. tanácsnok elnöklétével ülést tart. A bizottság a közgyűlés elé kerülő ügyek között Déry Frigyesnek a Degenfeld tér 5. és 6. számú városi telkek kulturház építésére leendő átengedése iránti kérelmét, továbbá a Hortobágyon felállítandó sajtógyár és gyapjufinomító telep létesítésének ügyét készíti elő.

— **Új tanársegéd.** Ifj. Beznák Aladárt a debreceni Tisza egyetem élettani intézetének II. tanársegédjévé nevezték ki. Beznák Debrecenben végezte középiskolai tanulmányait s már akkor kiváló képességeiről tett tanubizonyosságot, különösen a filozófia s pszichológia terén. — A budapesti egyetemen szorgalmasan folytatja tanulmányait, míg most e szép kitüntetés érte.

— **A Csokonai-kör Dante-ünnepé.** Dante hallhatatlan szellemének, a magyar-olasz történelem és irodalom sok fonala közösségének hódol a Csokonai-kör csütörtökön délután 5 órakor a kollégium dísztermében. Az ünnep bizonyára méltó lesz a rendkívüli alkalomhoz, a középkor legnagyobb költője halálának hat- százados évfordulójához. Pap Károly emlékbeszéde, Kozma Andor alkalmi költeménye, Oldh Gábor Dante-tárgyú drámai művének részletei, ifj. Pápay József és Rubinyi Tibor szavalata olyan műsort adnak, amely bizonyára nagy közönséget vonz a kollégium dísztermébe. Jegyek napközben a Csáthy-féle könyvkereskedésben, este pedig a pénztárnál válthatók.

— **Elhalasztódott a dispensaire megnyitása.** A városnál úgy tervezték, hogy a gyermek-dispensaire még karácsony előtt megnyíljon. Most azonban arról értesültünk, hogy az átalakított helyiség már készen áll ugyan, de a berendezés még mindig nem érkezett meg. Ha az ma vagy holnap meg is érkeznék, a dispensaire megnyitása csak karácsony után történhetik meg, mivel a berendezési munkálatok időt igényelnek.

— **Decemberben csak négy vörhenyhalál- eset volt.** A járványszerűen dühöngő vörheny lassankint teljesen megszűnik Debrecenben. Már november végén is alig egynéhány halálos megbetegedés történt, decemberben pedig teljesen szűnőfélben volt a járvány, úgy hogy december elején a több hétig zárva tartott iskolákat is újra megnyitották. Az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint december 1-től december 10-ig 4 gyermek halt meg vörhenyben, de ezek is a hónap elején. A tisztí és magánorvosok jelentése szerint újabb megbetegedések nem fordultak elő.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város Tanácsa az 1876. VI. t. c. 5 §-a értelmében közhírré teszi, hogy f. év végén megüresedő közigazgatási bizottsági tagsági helyek betöltése az 1921. december hó 30. napján tartandó közgyűlésen fog eszközöltetni. A városi Tanács.

A legcélsebb
karácsonyi ajándékokat
AZ
APOLLO
divatáruházban

veheti meg
a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.

Dus választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, férfi és női fehérművek a legsebb kivételben, flanellek, vásznak és zefi- rek nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— **Eljegyzések.** Erdei József—Fekete Teréziával, Demingfalvi Boczkó Béla—Halász Juliával.

— **Jendrasik Ernő meghalt.** A magyar tudományos világot ma reggel nagy veszteség és gyász érte: Jendrasik Ernő egyetemi tanár, a II. számú belgyógyászati klinika vezetője szívbénulás következtében meghalt. Jendrasik 1858-ban született Kolozsváron. Tanulmányai végeztével egy évig Párisban tanult, majd 1887-ben az idegkórban magántanára lett. Nyilvános rendes tanárrá 1893-ban nevezték ki, 1908. óta a belgyógyászati tanára és a II. számú belgyógyászati klinika igazgatója. Nagyszabású tudományos munkásságot fejtett ki, tanulmányai francia és német nyelven is megjelentek. Az egyik vizsgálati, eljárást róla nevezték el. A magyar orvosok nyugdíjintézetének megalapítása Jendrasik érdeme. A magyar orvosi tudomány egyik leghatalmasabb oszlopa dönt ki Jendrasik halálával. Mint a híres párisi professzor, Charcot tanítványa, korán kezdett önálló kísérletezéshez, amelyek a tudományt eredeti felfedezésekkel gazdagították. Érdemeit az európai tudományos világ kellőképpen méltányolta és majdnem minden tudományos intézet tagjává választotta. Nagy átfogó ismeretekkel rendelkezett, valóságos polihistora volt az orvosi tudományban.

A Hajdúföld kedvezményei

A Hajdúföld 1922 január elsejével új előfizetést nyit s ez alkalomból úgy a régi, mint az új előfizetőket számos és szinte egyedül álló kedvezményben részesíti. Mindazok, akik 1922 január elsejétől kezdődőleg legalább egy negyedévre előfizetnek, december hóban már ingyen kapják a lapot.

Minden előfizetőnek joga van havonta egyszer egy apróhirdetést a Hajdúföldben ingyen közzétenni. Minden régi s újonnan belépő előfizető — ha legalább egy negyedévre előfizet ingyen megkapja a HAJDUSÁGI KÉPES NAPTÁRT, amely rendkívül változatos, gazdag tartalommal december hónapban jelenik meg.

A Hajdusági Képes Naptárral pedig ezer koronát nyerhet minden előfizető. A Hajdusági Képes Naptár ezen szenzációs ajándékára már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

A Hajdúföld előfizetési ára: egy hónapra 60, negyedévre 170, félévre 340, egész évre 660 korona. Előfizetéseket elfogad a Hajdúföld kiadóhivatala.

— **Olasz hadifogságban levők hozzátartozóihoz!** Az olasz hadifogságba jutott magyar állampolgárok összeírása céljából felhívom mindazokat, akiknek az olasz határtól még vissza nem tért katonai hozzátartozói vannak, hogy azokat név, csapattest, rang, életkor valamint annak megjelölésével, hogy honnan és mikor adtak magukról legutóbbi életjelt f. hó 30-ig jelentésük be a városi előjáróságnál Kossuth-utca 20 sz. a (Rendőrségi palota) földszint 32. sz. ajtó a hivatalos órák alatt 9—2 óráig. Debrecen sz. kir. város előjárósága.

— **A város házainak kéményseprése.** A városi tanács a város házainál végzendő kéményseprési munkálatokra versenypályázatot hirdetett. A pályázati határidő lejárván, a munkálatokra egyetlen egy pályázó jelentkezett. Ennek írásbeli ajánlatát tegnap bontotta fel a városi tanács. Az ajánlattétő özv. Morvay Sótérné volt, aki 80 ezer koronáért vállalná el a munkát. A városi tanács az ajánlatot kedvezőnek találta s azt legközelebb a közgyűlés elé terjeszti.

— **Az OMB felszámolása.** Budapestről jelentik: Az OMB felszámolása ügyében az osztrák és magyar kormányokkal a tárgyalás tavaszkor kezdődik meg. A többi utóállamokkal is sikerült elvi megegyezésre jutni.

— **Pálinka lopás.** Nussbaum Jenő szesz- nagykereskedő Csapó-u. 7. szám alatti üzletéből ismeretlen tettes egy 7 literes demizsont, amely pálinkával volt megtöltve, elloptott. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Óriási vulkánkitörés Délamerikában.** Buenos Airesből jelentik, hogy az Andesek két vulkánja kitört. — Az óriási lávafolyam már elérte a La Platát.

— **Hollandus érdekltség a Krupp-gyárban.** Berlinből jelentik: Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a Krupp-család, amely egyedül tulajdonosa volt az esseni gyár részvényeinek, nagy mennyiségű részvényt adott el, hogy ennek révén a birodalmi vagyondézmát lefizethesse. A gyár a hadianyagok gyártását már 1920-ban abbahagyta és azóta acél gyártmányokon kívül mozdonyokat, gépkocsikat és írógépeket gyárt. A részvényeket hollandi tőkésnek adták el.

— **A „Csaba“ nem politizál.** A Tiszántúli Hírlap december 22-iki számában megjelent „A debreceni ifjuság és Gömbös Gyula“ című közleményére csak az alábbiakat tartjuk szükségesnek leszögezni. A cikk elején említett levél valótlan. Egyesületünk semmiféle politikai mozgalmakban részt nem vesz. Célunk a fajmagyar sovíniszta egyetemi hallgatók komoly munkára való tömörítése és érdekeik megvédése. Gömbös Gyula üdvözlése pedig azért történt, mert ő az, aki a fajmagyar egyetemi hallgatók érdekében ma legtöbbet tesz. — Csaba vezérsége.

— **Csökken az amerikai gyapotkivitel.** Berlinből jelentik: A berlini szaksajtó rámutat arra a lényeges változásra, amely legutóbb az angol font és az amerikai dollár árfolyamában bekövetkezett. Az angol font a dollárhoz képest egyre emelkedik, ennek oka az amerikai gyapot-kivitel hanyatlása.

— **A magyar alattvalók Romániai vagyona.** Mindazok a Magyarországon élő román alattvalók és magyar alattvalók is, akiknek Romániában vagyonuk van, jelentkezzenek a budapesti román konzulátuson, hogy vagyonbevallási ívetek megkaphassák, mert ezt két héten belül fel kell terjeszteni a bukaresti minisztériumnak.

— **Stanczel Ferenc meghalt.** A katolikus egyháznak nagy gyásza van. Dr. Stanczel Ferenc róm. kath. lelkész, nyugalmazott egyetemi tanár 83 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Stanczel bácsi, — ahogy általánosan nevezték — a múlt hónapban tartotta gyémánt miséjét, 60 éves évfordulóját első miséjének, összes vagyonát jótékony célra hagyományozta. Temetése csütörtökön délután lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából.

— **Elmebeteg ember garázdálkodása.** Tóth András Csillag-utcai géplakatos, az utóbbi időben rászokott az itálra s a sok alkohol megtámadta idegrendszerét s az elméjét is. Ivás után dühöngési roham lepi meg s ilyenkor vérbe borult szemekkel garázdálkodik. Családja beakarta szállíttatni a közkórház elmeosztályára, azonban ott nem volt hely. A napokban Tóth eladta a felesége takaréktüzhelyét; az árából bort vett s megitta. Az alkohol hatása alatt újra garázdálkodni kezdett, a házak ablakait beverte, az embereket megöléssel fenyegette, úgy hogy a rendőrség kénytelen volt őrizetbe venni.

— **Siber razzia.** Bécsből jelentik: A rendőrség tegnap razziát tartott számos magán-pénzintézetnél. A razzia alkalmával a tiltott valutaszpekulációt üzöktől mintegy 80 millió osztrák korona értékű idegen valutát foglaltak le.

— **Házasságkötések.** Boros László—Ornstein Erzsébettel, László János városi erdész—Erki Juliánával, Pál Antal pincér—Kovács Margittal, Madarász János droguerista üzletvezető—Gutfreind Ilonával, Jávor Gyula tímár—Pocsai Erzsébettel, Szilágyi Gábor gazdálkodó—Dózsa Juliánával.

— **GRECKÓ karácsonyi képvásár** Méliusznál.

Hirdetések

felvételnek a „HAJDUFÖLD“
karácsonyi számába
lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59 szám alatt.

